

biologen

NR 3 2010

Intresse för naturvetenskap?
Resa till Korea med IBO
Grodexkursion
EUSO
Pris i biologi
Om vägglusens biologi

biologen

OM TIDNINGEN BIOLOGEN

Biologen ges ut av Biologilärarnas förening med fyra nummer per år. Tidningen har fungerat som medlemsblad sedan 1935.

Ansvarig utgivare: Andreas Ehn

Biologen produceras av en redaktionskommitté. Ansvarig för respektive nummer är ordförande i en krets eller ordförande i riksstyrelsen.

Kontaktperson för material till Biologen:

Monica Svensson

Layout: Britt-Marie Lidesten

Annonser: Minna Panas

Omslagsbild: hagtorn, foto: Britt-Marie Lidesten

Prenumeration beställs via BTJ Prenumerations-service, www.btj.se/prenservice. Prenumeration kostar 235 kr/år.

ISSN 0345-1127

Tryck: Davidsons Tryckeri AB

Upplev hösten!

Höstens färgprakt breder ut sig och äntligen fick vi en höst då vi kan fylla våra svampkorgar med läckerheter. Men det gäller att veta vad man plockar. Efter ett besök hos svampexperterna Bosse Nylén, Ekerö, som visade 375 svamparter, och Pelle Holmberg och Jens Linder, som lagat en delikat soppa på Skansens svamputställning, vet jag att det gäller att lägga rätt svamp i grytan. Ett val som kan avgöra liv och död!

Detta nummer av Biologen bjuder både på glimtar från naturvetenskap på labb och ute i det gröna. Vi är många som har erfarenhet av hur underbart stimulerande det kan vara att uppleva, undersöka och utforska med alla sinnen, ute som inne. Till exempel brukar groddjur uppskattas av stora som små, även de som inte hoppar! Läs om Stockholmskretsens grodexkursion i detta nummer.

Vi fortsätter vår serie om ohyra inomhus och presenterar den lilla vägglusen som på senare år blivit allt vanligare i våra bostäder.

Artikeln "Biologen 75 år" blickar tillbaka och ger en glimt av sex- och samlevnadsundervisningen anno 1935.

Men hur gör vi för att locka nya naturvetare år 2010? Kan kemilektorslänken, IBO och EUSO vara vägar dit? För oss lärare som vurmar för naturvetenskapen, se möjligheterna i att dina elever får delta i spännande naturvetenskapliga satsningar och dra nytta av dessa. Kanske kan du få ett nytt perspektiv på betyg och bedömning och inspiration av de nationella proven i naturvetenskap?

Själv tänker jag i år hinna med att uppleva hösten, fylla korgen med svamp av alla de sorter jag kan, lockad av rofyllda stunder i skogen som resulterar i välsmakande grytor när höstmörkret tränger på.

Birgitta Sang
Ordförande i Stockholms kretsen

I DETTA NUMMER:

Ledare: <i>Birgitta Sang</i>	3
Biologen 75 år: <i>Britt-Marie Lidesten</i>	4
Hur kan man öka intresset för naturvetenskapliga ämnen? <i>Malin Nilsson</i>	5
Nationellt prov i biologi	9
IBO 2010 i Sydkorea: <i>Lena Lundquist</i>	10
En resa i tid(szon) och rum?: <i>Erik Wannerberg</i>	11
Grodexkursion: <i>Elisabet Wagner Hessel</i>	13
EUSO: <i>Birgitta Sang</i>	14
Pris i biologi: <i>Susanne Fabricius</i>	16
Bokanmälningar	18
Två stora biologer har gått ur tiden: <i>Susanne Fabricius, Vega Otterland, Nils Stenberg</i>	19
Vem älskar vägglusen? <i>Minna Panas</i>	20
Föreningssida	22
Innehåll, notiser	24

ANSVAR FÖR KOMMANDE NUMMER:

NR 4 2010	NORRA KRETSEN
NR 1 2011	VÄSTRA KRETSEN
NR 2 2011	SÖDRA KRETSEN
NR 3 2011	AU

GENFORSKNINGSBLOGG

Henrik Brändén, molekylärbiolog, vetenskapsskribent och föreläsare, har startat en bloggsida om genforskning. Han skriver löpande om spännande upptäckter som rör genteknikens utveckling och diskuterar olika frågor med koppling till genforskning. Exempel från bloggen: Genpatent i motvind, Var uppkom den moderna människan?, DNA lär oss historia, Att välja gener åt sina barn, Bluff om DNA-bantning, Genetisk kortkurs osv. Henrik startar även en frågelåda under hösten. Adressen är: www.henrikbranden.se

NORDISK KLIMATDAG

Även i år kommer projektet "Nordisk Klimatdag den 11 november" att genomföras i Nordiska Ministerrådets regi. Namnet på kampanjen är lite missvisande då aktiviteterna inte begränsas till enbart den angivna dagen utan pågår under hela hösten, även efter den 11 november.

Delta i aktiviteter som erbjuds för barn och elever från förskole- till gymnasieålder. Det är också möjligt att presentera sina egna aktiviteter/projekt med anknytning till klimatfrågan.

Nordisk Klimatdag genomförs i år inom ramen för den Nordiska Språkkampanjen vilken ger en ytterligare dimension till arbetet. Vad sägs om web-quiz (som är en av aktiviteterna) där elever söker svar på frågor på danska och norska hemsidor. Se mer på <http://klimanorden.org/>

BIORESURSDAGAR

15-17 november är det Bioresursdagar i Uppsala. Gymnasiedagarna 15-16 november är fokuserade på bioteknik. Grundskoledagen den 17 november för NO/Bi-lärare i åk 7-9 handlar om att kommunicera naturvetenskap och att arbeta praktiskt. Bioresursdagarna innehåller laborationer, praktiska övningar, föreläsningar och diskussioner. För information och anmälan se www.bioresurs.uu.se

SCIENCE ON STAGE

Anmäl ett projekt till Science on stage för att komma med i uttagningen till den europeiska lärarkonferensen i Danmark 16-19 april 2011. Läs mer på <http://vetenskapenshus.se> eller hör av dig till lena@vetenskapenshus.se. Skicka in ditt bidrag till Vetenskapens Hus (vh@vetenskapenshus.se) senast den 10 november 2010.